

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ของโรงเรียนชนาคารอมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 **ผู้วิจัย** นางสาวนวรรตน์ สังขฤทธิ์ **สาขาวิชา** การบริหารการศึกษา พ.ศ. 2560 **อาจารย์
ที่ปรึกษาหลัก** ดร.อภิชาติ เสนะนันท์ **อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม** รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญสูง

บทคัดย่อ

ห้องสมุดโรงเรียนมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียน เพราะเป็น
แหล่งการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับครูและนักเรียนในโรงเรียน เป็นแหล่งที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มาศึกษาหาความรู้
เรียนรู้วิทยาการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงสนใจวิจัยเรื่องนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพและ
ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดโรงเรียนชนาคารอมสิน และ 2) ผลการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี
ของโรงเรียนชนาคารอมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
การดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ขั้นตอนการศึกษา
สภาพและความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน
ครูผู้สอน จำนวน 12 คน และนักเรียน ป.4 - ม.6 จำนวน 15 คน ของโรงเรียนชนาคารอมสิน รวมจำนวน 28 คน
3) ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี และ 4) ขั้นตอนการประเมินผลการพัฒนาและ
ปรับปรุงคุณภาพห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ จำนวน
1 คน ครูบรรณารักษ์ จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 60 คน และนักเรียน จำนวน
265 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพและความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดโรงเรียนชนาคารอมสิน พบว่า ด้านหนังสือ
ต้องการให้มีหนังสือเพิ่มเพื่อให้เป็นไปตามสัดส่วนของหนังสือต่อจำนวนนักเรียน และการซ่อมแซมหนังสือ
ให้มีสภาพพร้อมใช้ ด้านบรรยากาศ ต้องการให้มีการจัดมุมภายในห้องสมุดที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้
ปรับบรรยากาศให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน ด้านบรรณารักษ์ต้องมีเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ที่อยู่ประจำ และมีการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้

2. ผลการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี พบว่า 1) ด้านหนังสือ มีการดำเนินการพัฒนาโดยรับ
บริจาคหนังสือ และจัดซื้อหนังสือแต่ละประเภทให้มีจำนวนเพียงพอต่อสัดส่วนของนักเรียน และจัดหมวดหมู่
หนังสือให้พร้อมใช้ โดยมีผลการประเมินคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านบรรยากาศ โดยจัดทำแบบแปลน
การจัดห้องสมุดและตกแต่งห้องสมุดให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ มีผลการประเมินคุณภาพ
โดยรวม อยู่ในระดับมาก และ 3) ด้านบรรณารักษ์ ได้จัดให้มีครูบรรณารักษ์ดำเนินการจัดกิจกรรมในห้องสมุดทุกวัน
มีผลการประเมินคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อการพัฒนา
แหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืนสำหรับนักเรียนและครูผู้สอน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีนโยบายในการพัฒนาห้องสมุด
ให้ได้มาตรฐานเพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้มีโอกาสในการคิด
ค้นคว้า ศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความสุขในการเรียนมากขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนา ห้องสมุดโรงเรียน มาตรฐาน 3 ดี

Thesis Title: Development of Library according to 3Dee Standard of Thanakarn Oomsin School under Prachuapkhirikhan Primary Educational Service Area Office 1 **Researcher:** Miss Nawarat Sangkarit **Major:** Educational Administration **Year:** 2017 **Advisor:** Dr. Apichat Lenanant **Co-advisor:** Assoc. Prof. Dr.Kanchana Boonsong

Abstract

School libraries are very important for development of learning and teaching activities of teachers and students because they are necessary learning places for teachers and students and the open places for everyone to study and learn various fields of knowledge by oneself. The researcher was, therefore, interested in doing this research aiming to study: 1) the conditions and needs of service receivers of Thanakarn Oomsin School library, and 2) the results of library development according to 3Dee standard of Thanakarn Oomsin School under PrachuapkhirikKhan Primary Educational Service Area Office 1. There were 4 steps in conducting this study consisting of: 1) review of related literature, 2) study of conditions and needs of library service receivers from 28 key informants consisting of a school administrator, 12 teachers, and 15 students in Prathom Suksa 4 – Mathayom Suksa 6, 3) development of the library according to 3Dee standard, and 4) evaluation of development results and improvement of library quality according to 3Dee standard. The research samples for the study step, selected by using purposive sampling method, consisted of an educational supervisor, 2 librarian teachers, 2 school administrators, 60 teachers, and 265 students and the data were analyzed by using mean and standard deviation.

The research results were as follows:

1. The study of conditions and needs of service receivers of Thanakarn Oomsin School library revealed that, in the aspect of books, there should be more books to meet the proper student/book ratio and reparation of old books to be ready for reading, that, in the aspect of atmosphere, the atmosphere needed being improved by arranging each corner in the library to conform with learning areas and the students' ages, and that, in the aspect of librarians, there should be a full-time librarian and learning activities should be regularly organized.

2. The results of 3Dee library development were: 1) in the aspect of books, the library was developed by receiving book donation and buying some new books in each category to meet the proper student/book ratio and all books were classified to be ready to read, 2) in the aspect of atmosphere, the library was newly designed and decorated to create atmosphere contributing to reading and learning, and 3) in the aspect of librarians, the librarians were assigned to daily organize activities in the library. The evaluation of quality development result of the three aspects were overall at a high level.

The research finding revealed that the continuous development of school library resulted in sustainable development of learning place for students and teachers. Therefore, school administrators should set the policy on development of standard libraries for promotion of organizing the learning and teaching activities so that the students were free to study by themselves and happier in studying.

Keywords: Development, library, 3Dee standard